

Самостійна робота №10

Інструкція до самостійної роботи

Тема: Результативні та позабалансові рахунки

Мета: Вивчити сутність та призначення фінансово-результативних та позабалансових рахунків.

План

1. Фінансово-результативні рахунки.
2. Позабалансові рахунки.

Рекомендована література:

1. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. – К.: А.С.К., 2002. – 266с., стор.128-129.
2. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447с., стор. 139-141.

Питання для самоконтролю:

1. Яке призначення фінансово-результативних рахунків?
2. Навести приклади фінансово-результативних рахунків. Як на них відображаються господарські операції?
3. Для чого призначені позабалансові рахунки?
4. Які ви знаєте позабалансові рахунки? Які засоби на них відображаються?
5. Яка особливість відображення операцій на позабалансових рахунках?

Завдання до самостійної роботи:

1. Законспектувати роботу згідно за наданим планом.
2. Запам'ятати призначення фінансово-результативних та позабалансових рахунків і порядок відображення господарських операцій на них.

Тематичний контроль: Лекція №11, семінар №3.

Опорний конспект

Результативні та позабалансові рахунки

1. **Фінансово-результативні рахунки** призначені для відображення фінансових результатів діяльності підприємств і організацій. Сума одержаного прибутку залежить від обсягу виробництва і реалізації продукції, її собівартості, рівня реалізаційних цін. Прибуток найповніше відображає ефективність діяльності підприємства.

Для обліку і контролю за фінансовими результатами господарської діяльності призначені активно-пасивний рахунок: “Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)”, на якому ведеться облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку.

За кредитом рахунку відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності, за дебетом - збитки та використання прибутку.

Рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" має такі субрахунки:

441 "Прибуток нерозподілений"

442 "Непокриті збитки"

443 "Прибуток, використаний у звітному періоді"

На субрахунку 441 "Прибуток нерозподілений" відображаються наявність та рух нерозподіленого прибутку.

На субрахунку 442 "Непокриті збитки" відображаються непокриті збитки. Їх списання здійснюють за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу тощо.

На субрахунку 443 "Прибуток, використаний у звітному періоді" відображаються розподіл прибутку між власниками (нарахування дивідендів), виплати за облігаціями, відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді.

2. Розглянуті рахунки бухгалтерського обліку – основні, регулюючі, операційні, фінансово-результативні – складають систему рахунків, що охоплюють всі засоби підприємства, джерела їх формування, господарські процеси і результати діяльності. Ці рахунки взаємно кореспондують між собою і при наявності залишків відображаються в балансі, такі рахунки називаються *балансовими*. Поряд з балансовими рахунками у бухгалтерському обліку використовуються рахунки, які не відображаються у балансі, а розміщуються за його підсумком, то такі рахунки називаються *збалансовими*.

Забалансовані рахунки призначені для обліку засобів, які не належать даному підприємству, але тимчасово перебувають у його користуванні або на зберіганні. До них належать орендовані основні засоби, товарно-матеріальні цінності, прийняті на відповідне зберігання; матеріали, прийняті в переробку; обладнання, прийняте для монтажу та ін. Всі ці засоби обліковуються на балансі тих господарств, яким вони належать. Підприємство, яке прийняло ці засоби в тимчасове користування або на зберігання, обліковує їх на збалансованих рахунках. При складанні балансу залишки цих рахунків показують за підсумком балансу. Інакше при зведенні балансів окремих підприємств по галузях або всьому народному господарству ці засоби були б враховані двічі: один раз а балансі того

господарства, якому воно належить, а другий – на балансі господарства, де вони тимчасово перебувають. Це призвело би до перебільшення справжньої величини засобів у народному господарстві.

На забалансованих рахунках обліковують, крім того, бланки суворої звітності (чекові книжки, акції, векселі та ін.), приватизаційні майнові сертифікати, списану на збитки заборгованість неплатоспроможних дебіторів та інші об'єкти, що не вимагають подвійного запису.

До групи збалансованих належать рахунки: “Орендовані необоротні активи”, “Активи на відповідальному зберіганні”, “Бланки суворого обліку”, “Списані активи” та ін.

Відмітною особливістю забалансованих рахунків є те, що **вони не кореспондують ні між собою, ні з балансовими рахунками, правило подвійного запису на них не поширюється**: господарські операції на забалансованих рахунках відображаються одинарними записом: тільки по дебету або тільки по кредиту відповідного рахунка. Тобто, при прийнятті об'єкта на облік забалансовий рахунок тільки дебетується (без кредитування іншого рахунка) або кредитується (без дебетування іншого рахунка).